

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 2 юни 2023 г.
(OR. en)

10108/23
ADD 2

Междуетноститутуционално досие:
2023/0169(COD)

JUSTCIV 80
JAI 770
EJUSTICE 20
CODEC 1012
FREMP 173
IA 129

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	1 юни 2023 г.
До:	Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2023) 280 final
Относно:	ПРИЛОЖЕНИЕ към предложението за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на мерки и сътрудничеството по въпроси, свързани със защитата на пълнолетни лица

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2023) 280 final.

Приложение: COM(2023) 280 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 31.5.2023 г.
COM(2023) 280 final

ANNEX 11

ПРИЛОЖЕНИЕ

към предложението за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на
мерки и сътрудничеството по въпроси, свързани със защитата на пълнолетни
лица**

{SEC(2023) 208 final} - {SWD(2023) 154 final} - {SWD(2023) 155 final} -
{SWD(2023) 156 final}

ПРИЛОЖЕНИЕ 11
КОНВЕНЦИЯ ОТНОСНО МЕЖДУНАРОДНАТА
ЗАЩИТА НА ПЪЛНОЛЕТНИ ЛИЦА

(Сключена на 13 януари 2000 г.)

Държавите, подписали настоящата конвенция,
имайки предвид нуждата от осигуряване на защита в международни ситуации на
пълнолетни лица, които поради нарушени или недостатъчни лични способности не са в
състояние да защитават собствените си интереси,
желаейки да избегнат стълкновенията между техните правни системи в материята на
компетентността, приложимото право, признаването и изпълнението на мерки за
защита на пълнолетни лица,
напомняйки значимостта на международното сътрудничество за защитата на
пълнолетни лица,
потвърждавайки, че интересите на пълнолетното лице и зачитането на достойнството и
самостоятелността му трябва да бъдат съображения от първостепенна важност,
се споразумяха за приемането на следните разпоредби:

ГЛАВА I – ПРИЛОЖНО ПОЛЕ НА КОНВЕНЦИЯТА

Член 1

- 1) Настоящата конвенция се прилага по отношение на защитата в случаи с
международен елемент на пълнолетни лица, които поради нарушени или
недостатъчни лични способности не са в състояние да защитават собствените си
интереси.
- 2) Нейните цели са:
 - а) да определи държавата, чиито органи имат компетентност да вземат мерки,
насочени към защита на личността или имуществото на пълнолетното лице;
 - б) да определи приложимото право, което следва да се прилага от тези органи
при упражняване на тяхната компетентност;
 - в) да определи приложимото право по отношение на представителството на
пълнолетното лице;
 - г) да осигури признаването и изпълнението на мерките за защита във всички
договарящи държави;
 - д) да установи необходимото сътрудничество между органите на договарящите
държави за постигане целите на настоящата конвенция.

Член 2

- 1) За целите на настоящата конвенция пълнолетно лице е лице, което е навършило
18 години.
- 2) Конвенцията е приложима също така за предприетите мерки по отношение на
пълнолетно лице, което към момента на предприемането им не е било навършило
18 години.

Член 3

Мерките, посочени в член 1, могат по-специално да се отнасят до:

- а) установяването на недееспособност и определянето на режим на защита;
- б) поставянето на пълнолетното лице под защитата на съдебен или административен орган;
- в) настойничество, попечителство и други сходни институти;
- г) определянето и функциите на лицето или органа, натоварени да се грижат за личността или имуществото на пълнолетното лице, да го представляват или да го подпомагат;
- д) настаняването на пълнолетното лице в заведение или на друго място, където може да бъде предоставена защита;
- е) управлението, запазването или разпореждането с имуществото на пълнолетното лице;
- ж) разрешаването на специфична намеса в защита на личността или имуществото на пълнолетното лице.

Член 4

- 1) Конвенцията не се прилага за:
 - а) задълженията за издръжка;
 - б) сключването, унищожаването и прекратяването на брак или подобна връзка, както и законната раздяла;
 - в) режимите на имуществени отношения при брак или подобна връзка;
 - г) доверителната собственост или наследяването;
 - д) социалното осигуряване;
 - е) публичните мерки от общ характер по въпросите на здравето;
 - ж) мерките, предприети по отношение на дадено лице вследствие на извършени от него престъпления;
 - з) решенията за правото на убежище и в областта на имиграцията;
 - и) мерките, насочени единствено към опазване на обществената безопасност.
- 2) Параграф 1 не засяга в посочените в него области правото на дадено лице да действа като представител на пълнолетно лице.

ГЛАВА II – КОМПЕТЕНТНОСТ

Член 5

- 1) Съдебните или административните органи на договарящата държава, в която пълнолетното лице има обичайно местопребиваване, имат компетентност да вземат мерки за защита на личността или имуществото на пълнолетното лице.
- 2) В случай на промяна на обичайното местопребиваване на пълнолетното лице в друга договаряща държава, компетентност имат органите на държавата, в която е новото обичайно местопребиваване на пълнолетното лице.

Член 6

- 1) Що се отнася до пълнолетните лица, които са бежанци, и онези, които са изселени в друга държава поради безредици в тяхната собствена държава, органите на договарящата държава, на територията на която се намират пълнолетните лица в резултат на тяхното изселване, имат компетентността, посочена в член 1, параграф 5.
- 2) Разпоредбите на предходния параграф са приложими също и за пълнолетни лица, чието обичайно местопребиваване не може да бъде установено.

Член 7

- 1) Органите на договаряща държава, чийто гражданин е пълнолетното лице, имат компетентност да вземат мерки за защита на личността или имуществото на пълнолетното лице, ако сметат, че са в по-добра позиция да оценят интересите на пълнолетното лице, и след като са уведомили органите, компетентни съгласно член 5 или член 6, параграф 2; това не се прилага за пълнолетните лица, които са бежанци или които са изселени в друга държава поради безредици в държавата, чиито граждани са.
- 2) Тази компетентност не може да бъде упражнена, ако органите, компетентни съгласно член 5, член 6, параграф 2 или член 8, са информирали органите на държавата, чийто гражданин е пълнолетното лице, че са взели необходимите според случая мерки, че са решили, че не следва да се вземат мерки, или че пред тях има висящо производство.
- 3) Мерките, взети съгласно параграф 1, преустановяват своето действие веднага щом органите, компетентни съгласно член 5, член 6, параграф 2 или член 8, са предприели необходимите според случая мерки или са решили, че не трябва да се вземат мерки. Тези органи информират съответно органите, които са взели мерки в съответствие с параграф 1.

Член 8

- 1) Органите на договаряща държава, които имат компетентност съгласно член 5 или член 6, ако преценят, че това е в интерес на пълнолетното лице, могат, по собствена инициатива или по искане от страна на орган от друга договаряща държава, да отправят молба до органите на една от държавите, посочени в параграф 2, да вземат мерки за защита на личността или имуществото на пълнолетното лице. Молбата може да се отнася до всички или някои от аспектите на тази защита.
- 2) Договарящите държави, чиито органи могат да бъдат замолени при условията, предвидени в предходния параграф, са:
 - а) държава, чийто гражданин е пълнолетното лице;
 - б) държавата на предишното обичайно местопребиваване на пълнолетното лице;
 - в) държава, в която се намира имущество на пълнолетното лице;
 - г) държавата, чиито органи са били избрани в писмена форма от пълнолетното лице да предприемат мерки за неговата защита;
 - д) държавата на обичайно местопребиваване на лице, близко на пълнолетното лице и подготвено да поеме неговата защита.

- e) държавата, на чиято територия се намира пълнолетното лице, що се отнася до защитата на неговата личност.
- 3) В случай че органът, определен съгласно предходните параграфи, не приеме своята компетентност, органите на договарящата държава, компетентни съгласно член 5 или член 6, запазват компетентността си.

Член 9

Органите на договаряща държава, в която се намира имущество на пълнолетното лице, са компетентни да вземат мерки за защита по отношение на това имущество, доколкото тези мерки са съвместими с мерките, взети от органите, компетентни съгласно членове от 5 до 8.

Член 10

- 1) Във всички спешни случаи органите на всяка договаряща държава, на чиято територия се намира пълнолетното лице или негово имущество, са компетентни да вземат необходими мерки за защита.
- 2) Мерките, взети по силата на предходния параграф, по отношение на пълнолетно лице, което има обичайно местопребиваване в договаряща държава, преустановяват своето действие веднага щом компетентните органи, които имат компетентност по силата на членове от 5 до 9, вземат необходимите според случая мерки.
- 3) Мерките, взети по силата на параграф 1 по отношение на пълнолетно лице, което има обичайно местопребиваване в недоговаряща държава, преустановяват своето действие във всяка договаряща държава веднага щом необходимите според случая мерки, взети от органите на друга държава, са признати в съответната договаряща държава.
- 4) Органите, които са взели мерки съгласно параграф 1, информират при възможност органите на договарящата държава, в която е обичайното местопребиваване на пълнолетното лице, за предприетите мерки.

Член 11

- 1) По изключение органите на договаряща държава, на чиято територия се намира пълнолетното лице, са компетентни да вземат мерки за защита личността на пълнолетното лице, които имат временен характер и се прилагат на територията на тази държава, доколкото такива мерки са съвместими с мерките, вече предприети от органите, компетентни съгласно членове от 5 до 8, и след като са уведомили органите, компетентни съгласно член 5.
- 2) Мерките, взети по силата на предходния параграф, по отношение на пълнолетно лице, което има обичайно местопребиваване в договаряща държава, преустановяват своето действие веднага щом компетентните по силата на членове от 5 до 8 органи вземат решение във връзка с необходимите според случая мерки за защита.

Член 12

При спазване на член 7, параграф 3 мерките, взети съгласно членове от 5 до 9, остават в сила дори ако след промяна на условията е отпаднало основанието за компетентността на органите, които са ги взели, докато съответните компетентни органи по конвенцията не са ги променили, заменили или прекратили.

ГЛАВА III – ПРИЛОЖИМО ПРАВО

Член 13

- 1) При упражняването на своята компетентност според разпоредбите на глава II органите на договарящите държави прилагат собственото си право.
- 2) От друга страна, доколкото защитата на личността или имуществото на пълнолетното лице изисква това, в изключителни случаи те могат да прилагат или да вземат предвид правото на друга държава, с която конкретният случай е тясно свързан.

Член 14

Ако мярка, взета в една договаряща държава, се прилага в друга договаряща държава, условията за нейното прилагане се уреждат от правото на тази друга държава.

Член 15

- 1) Съществуването, обхвата, променянето и прекратяването на правомощия за представителство, предоставени от пълнолетно лице по силата на споразумение или едностранен акт, за да бъдат упражнени, когато това лице не е в състояние да защитава собствените си интереси, се уреждат от правото на държавата, в която е обичайното местопребиваване на пълнолетното лице към момента на споразумението или акта, освен ако дадено право от посочените в параграф 2 е било определено изрично в писмена форма.
- 2) Държавите, чието право може да бъде определено, са:
 - а) държава, чийто гражданин е пълнолетното лице;
 - б) държавата на предишното обичайно местопребиваване на пълнолетното лице;
 - в) държава, в която се намира имущество на пълнолетното лице, що се отнася до това имущество.
- 3) Начинът на упражняване на такива правомощия за представителство се урежда от правото на държавата, в която се упражняват те.

Член 16

Когато правомощията за представителство, посочени в член 15, не се упражняват по начин, който осигурява достатъчна защита на личността или имуществото на пълнолетното лице, правомощията за представителство могат да бъдат оттеглени или променени посредством мерки, взети от орган, който има компетентност съгласно

Конвенцията. При оттеглянето или промяната на такива правомощия за представителство, правото, посочено в член 15, следва да се вземе предвид, доколкото е възможно.

Член 17

- 1) Валидността на сделка, сключена между трето лице и друго лице, което би имало право да действа като представител на пълнолетното лице съгласно правото на държавата, в която е сключена сделката, не може да бъде оспорвана и третото лице не може да носи отговорност поради единствената причина, че другото лице не е имало право да действа като представител на пълнолетното лице съгласно правото, определено според разпоредбите на настоящата глава, освен ако третото лице е знаело или е следвало да знае, че качеството на представителя се урежда от това право.
- 2) Предходният параграф е приложим само ако сделката е сключена между лица, намиращи се на територията на една и съща държава.

Член 18

Разпоредбите на настоящата глава са приложими дори когато определеното съгласно тях право е правото на недоговаряща държава.

Член 19

В настоящата глава терминът „право“ означава действащото право в дадена държава, с изключение на неговите стълкновителни норми.

Член 20

Настоящата глава не възпрепятства прилагането на разпоредбите на правото на държавата, в която трябва да бъде защитено пълнолетното лице, чието прилагане е задължително независимо от иначе приложимото право.

Член 21

Приложимото право, определено като такова от разпоредбите на настоящата глава, може да не се приложи само ако това прилагане би било в очевидно противоречие с общественения ред.

ГЛАВА IV – ПРИЗНАВАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ

Член 22

- 1) Вземите от органите на договаряща държава мерки се признават по силата на закона във всички други договарящи държави.
- 2) Признаване може да бъде отказано:
 - а) ако мярката е била взета от орган, чиято компетентност не е била основана или е противоречала на разпоредбите на глава II;
 - б) ако мярката е била взета в рамките на съдебен или административен процес, без на пълнолетното лице да е била предоставена възможност да бъде изслушано, в нарушение с основните принципи на замолената държава, освен ако не се е касаело за спешен случай;
 - в) ако такова признаване е в очевидно противоречие с обществения ред на замолената държава или е в противоречие с разпоредба на правото на тази държава, която е задължителна независимо от иначе приложимото право;
 - г) ако мярката е несъвместима с по-късно взета мярка в недоговаряща държава, която би имала компетентност съгласно членове от 5 до 9, когато по-късната мярка отговаря на изискванията за признаване в замолената държава;
 - д) ако не е спазена процедурата, предвидена в член 33.

Член 23

Без да се нарушава член 22, параграф 1, всяко заинтересувано лице може да подаде молба до компетентните органи на договаряща държава да се произнесат относно признаване или непризнаване на мярка, взета в друга договаряща държава. Процедурата се определя от правото на замолената държава.

Член 24

Органът на замолената държава е обвързан с установените факти, въз основа на които органът на държавата, в която е взета мярката, е обосновал своята компетентност.

Член 25

- 1) Ако мерки, взети в една договаряща държава и подлежащи на изпълнение в нея, следва да бъдат изпълнени в друга държава, при молба от заинтересувано лице те се обявяват за изпълняеми или се регистрират с цел изпълнение в тази държава в съответствие с предвидената в правото ѝ процедура.
- 2) Всяка договаряща държава прилага проста и бърза процедура за обявяване на мерките за изпълняеми или за регистрирането им с цел изпълнение.
- 3) Обявяването на мерките за изпълняеми или регистрирането им с цел изпълнение може да бъде отказано само по една от причините, посочени в член 22, параграф 2.

Член 26

Преразглеждане по същество на взетата мярка не се прави от органа на замолената държава, освен ако това не е необходимо за прилагането на разпоредбите в предходните членове.

Член 27

Мерките, взети в една договаряща държава и обявени за изпълняеми или регистрирани с цел изпълнение в друга договаряща държава, се изпълняват в последната държава, както ако са взети от нейните органи. Изпълнението се осъществява в съответствие с правото на замолената държава при спазване на предвидените в него ограничения.

ГЛАВА V – СЪТРУДНИЧЕСТВО

Член 28

- 1) Всяка договаряща държава определя централен орган, който да бъде натоварен със задълженията, произтичащи от конвенцията за договарящата страна.
- 2) Федералните държави, държавите с повече от една правна система или държавите, които имат автономни териториални единици, са свободни да посочат повече от един централен орган и да определят териториалния или персоналният обхват на техните функции. Когато държава е посочила повече от един централен орган, тя определя централния орган, до който може да се изпращат всички съобщения, за да бъдат предадени на компетентния централен орган на тази държава.

Член 29

- 1) Централните органи си сътрудничат помежду си и насърчават сътрудничеството между компетентните органи в техните държави за постигане на целите на конвенцията.
- 2) Във връзка с прилагането на конвенцията те вземат подходящи мерки за осигуряване на информацията относно законодателството и институциите в техните държави във връзка със защитата на пълнолетните лица.

Член 30

Централният орган на дадена договаряща държава пряко или посредством публични или други органи предприема подходящи мерки, за да:

- а) улесни по всякакъв начин обмена на информацията между компетентните органи в случаите, за които конвенцията е приложима;
- б) предостави по молба на компетентен орган от друга договаряща държава помощ при разкриване местонахождението на пълнолетно лице, когато изглежда, че пълнолетното лице се намира на територията на замолената държава и има нужда от защита.

Член 31

Компетентните органи на дадена договаряща държава могат да насърчават пряко или чрез други органи използването на медиация, помиряване или подобни средства за

постигането на споразумения за защитата на личността или собствеността на пълнолетното лице в случаи, за които конвенцията е приложима.

Член 32

- 1) Когато е предвидено да бъде взета мярка за защита, компетентните органи по конвенцията, ако положението на пълнолетното лице налага това, могат да отправят молба до всеки орган на друга договаряща държава, който притежава нужната за защитата на пълнолетното лице информация, да им я предостави.
- 2) Всяка договаряща държава може да декларира, че молбите по параграф 1 се предават само чрез нейния централен орган.
- 3) Компетентните органи на дадена договаряща държава могат да отправят молба до органите на друга договаряща държава за помощ при прилагането на взети съгласно настоящата конвенция мерки за защита.

Член 33

- 1) Ако орган, който има компетентност по силата на членове от 5 до 8, възнамерява да настави пълнолетното лице в заведение или на друго място, където може да бъде предоставена защита, и ако такова настаняване следва да се осъществи в друга договаряща държава, органът предварително се консултира с централния орган или с друг компетентен орган на тази държава. За целта той изпраща доклад за пълнолетното лице, придружен от изложение на причините, налагащи предлаганото настаняване.
- 2) Решението за настаняване не може да се вземе в молящата държава, ако централният орган или друг компетентен орган на замолената държава изрази своето несъгласие в рамките на разумен срок.

Член 34

В случай че пълнолетното лице е изложено на сериозна опасност, компетентните органи на договарящата държава, в която са взети мерките за защита на пълнолетното лице или се обмислят такива, ако са уведомени, че местопребиваването на пълнолетното лице е променено или че пълнолетното лице се намира в друга държава, уведомяват органите на тази друга държава за съществуващата опасност и за взетите или обмисляните мерки.

Член 35

Един орган не може да иска или да предоставя информация съгласно настоящата глава, ако счита, че при предприемане на такива действия има вероятност да се постави в опасност личността или имуществото на пълнолетното лице или да се постави под сериозна заплаха свободата или животът на член на семейството на пълнолетното лице.

Член 36

- 1) Централните органи и други публични органи на договарящите държави поемат своите собствени разходи при прилагане на разпоредбите на настоящата глава, без това да възпрепятства налагането на разумни такси за предоставяне на услуги.
- 2) Всяка договаряща държава може да сключи споразумения с една или повече други договарящи държави относно разпределението на разходите.

Член 37

Всяка договаряща държава може да сключи споразумения с една или повече други договарящи държави за подобряване прилагането помежду им на разпоредбите на настоящата глава. Държавите, които са сключили подобни споразумения, предоставят копия от тях на депозитаря на конвенцията.

ГЛАВА VI — ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 38

- 1) Органите на договарящата държава, в която е взета мярка за защита или са потвърдени правомощия за представителство, могат да предадат на лицето, на което е поверена защитата на личността или имуществото на пълнолетното лице, по негова молба сертификат, удостоверяващ в какво качество това лице има право да действа и предоставените му пълномощия.
- 2) До доказване на противното се предполага, че качеството и правомощията, посочени в сертификата, съществуват считано от датата на сертификата.
- 3) Всяка договаряща държава определя органите, компетентни да издадат сертификата.

Член 39

Личните данни, събрани или предадени съгласно конвенцията, се използват само за целите, за които са събрани или предадени.

Член 40

Органите, на които е предоставена информация, осигуряват нейната поверителност в съответствие с правото на своята държава.

Член 41

Всички документи, изпратени или доставени по силата на настоящата конвенция, се освобождават от легализация или други аналогични формалности.

Член 42

Всяка договаряща държава може да определи органите, до които следва да бъдат изпращани молбите по членове 8, 9 и 33.

Член 43

- 1) Определените органи по членове 28 и 42 се съобщават на Постоянното бюро на Хагската конференция по международно частно право най-късно на датата на депозиране на инструмента за ратификация, приемане или одобряване на конвенцията или за присъединяване към нея. Всяка промяна на определените органи също се съобщава на Постоянното бюро.
- 2) Декларацията, посочена в член 32, параграф 2, се прави пред депозитаря на конвенцията.

Член 44

Договаряща държава, в която се прилагат различни правни системи или съвкупности от правни норми за защита на личността или имуществото на пълнолетното лице, не е длъжна да прилага разпоредбите на конвенцията по отношение на стълкновения, касаещи единствено тези различни правни системи или съвкупности от правни норми.

Член 45

По отношение на държава, в която в различни териториални единици се прилагат две или повече правни системи или съвкупности от правни норми във връзка с въпрос, уреден от настоящата конвенция:

- а) всяко позоваване на обичайното местопребиваване в тази държава се разбира като позоваване на обичайното местопребиваване в дадена териториална единица;
- б) всяко позоваване на присъствието на пълнолетното лице в тази държава се разбира като позоваване на присъствието на пълнолетното лице в дадена териториална единица;
- в) всяко позоваване на местонахождението на имущество на пълнолетното лице в тази държава се разбира като позоваване на местонахождението на имущество на пълнолетното лице в дадена териториална единица;
- г) всяко позоваване на държавата, на която пълнолетното лице е гражданин, се разбира като позоваване на териториалната единица, определена от правото на тази държава, или при липсата на съответни норми — на териториалната единица, с която пълнолетното лице е най-тесно свързано;
- д) всяко позоваване на държавата, чиито органи са избрани от пълнолетно лице, се разбира
 - като позоваване на териториалната единица, ако пълнолетното лице е избрало органите на тази териториална единица;
 - като позоваване на териториалната единица, с която пълнолетното лице е най-тесно свързано, ако пълнолетното лице е избрало органите на държавата, без да посочва конкретна териториална единица в рамките на държавата;
- е) всяко позоваване на правото на държава, с която случаят има тясна връзка, се разбира като позоваване на правото на териториалната единица, с която случаят има тясна връзка;

- ж) всяко позоваване на правото, процедурата или органа на държавата, в която е взета мярка, се разбира като позоваване на действащото право или процедура или на органа на териториалната единица, в която е взета мярката;
- з) всяко позоваване на правото, процедурата или органа на замолената държава се разбира като позоваване на действащото право или процедура или на органа на териториалната единица, в която се иска признаване или изпълнение;
- и) всяко позоваване на държавата, в която трябва да бъде приложена мярка за защита, се разбира като позоваване на териториалната единица, в която трябва да бъде приложена мярката;
- й) всяко позоваване на структури или органи на тази държава, различни от централните органи, се разбира като позоваване на тези структури или органи, които са оправомощени да действат в съответната териториална единица.

Член 46

За целите на определянето на приложимото право съгласно глава III, когато една държава се състои от две или повече териториални единици, всяка от които има собствена правна система или съвкупност от правни норми относно въпросите, обхванати от настоящата конвенция, се прилагат следните норми:

- а) ако в такава държава действат норми, които определят правото на коя териториална единица е приложимо, се прилага правото на тази единица;
- б) при липсата на такива норми се прилага правото на съответната териториална единица, както е определено в член 45.

Член 47

С цел определяне на приложимото право съгласно глава III, когато една държава има две или повече правни системи или съвкупности от правни норми, приложими към различни категории лица във връзка с въпросите, обхванати от настоящата конвенция, се прилагат следните норми:

- а) ако в такава държава действат норми, които определят кое е приложимото право, се прилага това право;
- б) при липса на такива норми се прилага правната система или съвкупността от правни норми, с които пълнолетното лице има най-тесна връзка.

Член 48

В отношенията между договарящите държави настоящата конвенция заменя *Convention concernant l'interdiction et les mesures de protection analogues* („Конвенция относно забраната и аналогичните мерки за защита“), подписана в Хага на 17 юли 1905 г.

Член 49

- 1) Конвенцията не засяга международни договори, по които договарящите държави са страни и които съдържат разпоредби по въпроси, уредени от настоящата конвенция, освен ако държавите — страни по такъв договор, не декларират обратното.

- 2) Настоящата конвенция не засяга възможността за една или повече договарящи държави да сключат споразумения, които съдържат по отношение на пълнолетни лица, обичайно пребиваващи в някоя от държавите, страни по такива споразумения, разпоредби по въпроси, уредени от настоящата конвенция.
- 3) Сключените споразумения от една или повече договарящи държави по въпроси, попадащи в обхвата на настоящата конвенция, не засягат прилагането на разпоредбите на настоящата конвенция в отношенията на тези държави с други договарящи държави.
- 4) Предходните параграфи се прилагат и спрямо еднородни закони, основавани на специални връзки от регионално или друго естество между съответните държави.

Член 50

- 1) Конвенцията е приложима за мерки, които са взети в дадена държава, след като конвенцията е влязла в сила за тази държава.
- 2) Конвенцията е приложима за признаване и изпълнение на мерки, взети след нейното влизане в сила, между държавата, в която са взети тези мерки, и замолената държава.
- 3) Конвенцията се прилага от момента на влизането ѝ в сила в договарящата държава по отношение на правомощия за представителство, които са били предоставени преди това при условия, съответстващи на тези, определени в член 15.

Член 51

- 1) Всяко съобщение, изпратено до централния орган или до друг орган на договаряща държава, е на оригиналния език и е придружено от превод на официалния език или на един от официалните езици на другата държава, а ако това не е възможно — с превод на френски или английски език.
- 2) От друга страна, договарящата държава може, като направи резерва в съответствие с член 56, да възрази срещу употребата на френски или английски език, но не и срещу двата езика.

Член 52

Генералният секретар на Хагската конференция по международно частно право свиква редовно специална комисия с цел преглед на практическото прилагане на конвенцията.

ГЛАВА VII – ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 53

- 1) Конвенцията е открита за подписване от държавите, които са били членки на Хагската конференция по международно частно право на 2 октомври 1999 г.

- 2) Тя подлежи на ратификация, приемане или одобряване и документите за ратификация, приемане или одобряване се депозират в Министерството на външните работи на Кралство Нидерландия, депозитар на конвенцията.

Член 54

- 1) Всяка друга държава може да се присъедини към Конвенцията след нейното влизане в сила в съответствие с член 57, параграф 1.
- 2) Документът за присъединяване се депозира при депозитаря.
- 3) Такова присъединяване поражда действие само в отношенията между присъединяващата се държава и тези договарящи държави, които не са направили възражение срещу нейното присъединяване през шестте месеца след получаването на уведомлението, посочено в член 59, буква б). Такова възражение може да бъде направено от държавите и при ратификацията, приемането или одобряването на конвенцията след присъединяване. Всяко такова възражение се довежда до знанието на депозитаря.

Член 55

- 1) Ако една държава има две или повече териториални единици, в които са приложими различни правни системи по отношение на въпросите, които се разглеждат от настоящата конвенция, тя може по време на подписването, ратифицирането, приемането, одобряването или присъединяването да декларира, че действието на конвенцията се разпростира върху всички нейни териториални единици или само върху една или повече от тях и може да измени тази декларация по всяко време, като направи друга декларация.
- 2) Всяка такава декларация се довежда до знанието на депозитаря и в нея се посочват изрично териториалните единици, за които конвенцията се прилага.
- 3) Ако една държава не направи декларация съгласно настоящия член, действието на конвенцията се разпростира върху всички териториални единици на тази държава.

Член 56

- 1) Всяка договаряща държава може не по-късно от момента на ратифицирането, приемането, одобряването или присъединяването или по времето, когато прави декларация по смисъла на член 55, да направи резервата, предвидена в член 51, параграф 2. Не се допускат никакви други резерви.
- 2) Всяка държава може по всяко време да оттегли направената от нея резерва. Оттеглянето се довежда до знанието на депозитаря.
- 3) Резервата прекратява действието си на първия ден от третия календарен месец след уведомлението, посочено в предходния параграф.

Член 57

- 1) Конвенцията влиза в сила на първия ден от месеца след изтичането на трите месеца след депозирането на третия документ за ратификация, приемане или одобряване, посочен в член 53.

- 2) След тази дата конвенцията влиза в сила:
- а) за всяка държава, ратифицирала, приела или одобрила впоследствие конвенцията, на първия ден от месеца след изтичането на трите месеца след депозирането на нейния документ за ратификация, одобряване или присъединяване;
 - б) за всяка присъединяваща се държава — на първия ден от месеца след изтичането на трите месеца след изтичането на периода от шест месеца, предвиден в член 54, параграф 3;
 - в) за териториална единица, върху която се разпростира действието на конвенцията в съответствие с член 55 — на първия ден от месеца след изтичането на трите месеца след уведомлението, посочено в споменатия член.

Член 58

- 1) Всяка държава — страна по конвенцията, може да я денонсира чрез уведомление в писмен вид, адресирано до депозитаря. Денонсирането може да бъде ограничено до определени териториални единици, за които конвенцията е приложима.
- 2) Денонсирането влиза в сила на първия ден от месеца след изтичането на дванадесет месеца след получаване на уведомлението от депозитаря. Ако в уведомлението е посочен по-дълъг период за влизане в сила на денонсирането, последното влиза в сила след изтичането на този по-дълъг период.

Член 59

Депозитарят уведомява страните — членки на Хагската конференция по международно частно право, и държавите, които са се присъединили в съответствие с член 54, за следното:

- а) подписването, ратификациите, приемането и одобряването, посочени в член 53;
- б) присъединяванията и направените възражения срещу присъединявания, посочени в член 54;
- в) датата, на която конвенцията влиза в сила в съответствие с член 57;
- г) декларациите, посочени в член 32, параграф 2 и член 55;
- д) споразуменията, посочени в член 37;
- е) резервата, посочена в член 51, параграф 2, и оттеглянето, посочено в член 56, параграф 2;
- ж) денонсиранията, посочени в член 58.

В уверение на което долуподписаните, надлежно упълномощени за това, подписаха настоящата конвенция.

Съставена в Хага на 13 януари 2000 г. на английски и френски език, като текстовете на двата езика са еднакво автентични, в един екземпляр, който ще бъде депозиран в архивите на правителството на Кралство Холандия, а заверено копие от него ще бъде предадено по дипломатически път на всяка държава, която е членка на Хагската конференция по международно частно право.